

PAŃSTWOWA ZASADNICZA USTAWA SANITARNA.

Art. 1. Zarząd państwowej Służby Zdrowia, nadzór zwierzchni nad wszystkimi sprawami zdrowotnymi, sprawy higieny społecznej i najwyższe kierownictwo spraw lekarskich należą do Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Art. 2. Piecza nad zdrowiem ludności należy do zarządów komunalnych w obrębie podległego im terytorjum.

W szczególności do obowiązków zarządów komunalnych należy:

- 1) piecza nad czystością powietrza, gleby i wody, nad zaopatrzeniem ludności w wodę zdatną do picia i potrzeb gospodarczych, nad należytem usuwaniem wód zużytych i nieczystości i odprowadzaniem wód ściekowych;
- 2) piecza nad przestrzeganiem odpowiednich przepisów obowiązujących przy budowie i przebudowie domów, przeznaczonych na mieszkania i wszelkie lokale użyteczności publicznej;
- 3) piecza nad należytem pomieszczeniem ludności w mieszkaniach i nadzór nad stanem zdrowotnym mieszkań;
- 4) piecza i nadzór nad osobistą czystością ludności, jej mieszkań i otoczenia;
- 5) piecza nad zapewnieniem chorym należytej opieki lekarskiej i pomocy fachowej dla położnic, opieka nad psychicznie chorymi i dziećmi opuszczonymi;
- 6) współdziałanie z władzami rządowymi przy zwalczaniu chorób zakaźnych i zapobieganiu im;
- 7) szczepienie ospy ochronnej;
- 8) współdziałanie z władzami rządowymi w zwalczaniu nierządów i chorób wenerycznych;
- 9) zakładanie i utrzymywanie kostnic i cmentarzy oraz czuwanie nad nimi, urządzenie i utrzymywanie grzebowisk;
- 10) oględziny zwłok;
- 11) współdziałanie z władzami Zdrowia Publicznego w sprawach nadzoru nad produktami spożywczymi, sposobem ich przechowywania i przyrządzania oraz ich sprzedaży;
- 12) zakładanie i utrzymywanie rzeźni;
- 13) nadzór nad przestrzeganiem wszelkich ustaw, przepisów i rozporządzeń sanitarnych, wydawanych przez państwowe władze Zdrowia Publicznego;
- 14) składanie perjodycznych sprawozdań sanitarnych państwowym władzom Zdrowia Publicznego według ustanowionych wzorów.

Art. 3. W myśl przepisów, w art. 2 zawartych, zarządy komunalne winny wykonywać i utrzymywać we własnej administracji niezbędne dla gminy urządzenia sanitarno-techniczne, zakładać i utrzymywać szpitale przychodnie i przytułki i t. p., utrzymywać lekarzy sanitarnych, akuszerki gminne, pielęgniarki, dezynfektorów i inny niezbędny personel służbowy, stosując się do przepisów i norm, wydawanych przez Ministra Zdrowia Publicznego; na mocy decyzji władzy nadzorczej mają prawo, z zachowaniem ustaw obowiązujących, nabywania w drodze przymusowej, za odpowiednim

odszkodowaniem, potrzebnych do wykonania przepisów dekretu niniejszego nieruchomości, źródeł wody wraz z potrzebną ilością otaczającego je terenu oraz prawo przeprowadzania wód i ścieków przez cudze grunty, jak również mają prawo zakazu zamieszkiwania w budowlach, wzniesionych przed ogłoszeniem dekretu niniejszego, uznanych za szkodliwe dla zdrowia mieszkańców lub sąsiadów, aż do czasu dokonania odpowiednich, ściśle określonych przeróbek.

Art. 4. W razie niewypełnienia przez zarząd komunalny, pomimo upomnień i poleceń lekarza powiatowego, obowiązków, wynikających z dekretu niniejszego, Ministerstwu Zdrowia Publicznego na wniosek lekarza powiatowego, potwierdzony przez okręgowego inspektora lekarskiego, służy prawo wydelegowania do gminy lekarza sanitarnego w celu kontrolowania działalności zarządu komunalnego w zakresie ochrony zdrowia publicznego, względnie przeprowadzania na koszt gminy potrzebnych w tej dziedzinie zarządzeń, dopóki nie nastąpi poprawa stosunków zdrowotnych.

Władze administracyjne i policyjne obowiązane są nieść pomoc delegowanemu lekarzowi sanitarnemu we wszystkich jego zarządzeniach i czynnościach urzędowych.

Art. 5. Wydatki, wynikające z przepisów dekretu niniejszego, obciążają gminy, względnie powiatowe związki komunalne. Wydatki, wynikające z punktów 6, 7 i 8 art. 2, w połowie obciążają gminy i w połowie Skarb Państwa. W razie uchylecia się gminy od asygnowania niezbędnych sum na wydatki powyższe, odpowiednie sumy mogą być wprowadzane z urzędu do budżetu gminy przez władze nadzorcze na wniosek Ministra Zdrowia Publicznego.

Art. 6. Pomoc ze Skarbu Państwa na wykonanie zarządzeń sanitarnych i technicznych, wynikających z przepisów dekretu niniejszego, może być udzielana w razach wyjątkowych tym gminom, które wykazą, że ich stan finansowy nie pozwala na całkowite przeprowadzenie tych zarządzeń.

Pomoc ze Skarbu Państwa może być udzielana gminom w postaci pożyczek krótko- i długoterminowych albo zapomóg jednorazowych.

Art. 7. Ministerstwu Zdrowia Publicznego służy prawo ogłaszania rozporządzeń i instrukcji szczegółowych, wynikających z niniejszego dekretu.

Art. 8. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Zdrowia Publicznego:

Janiszewski
